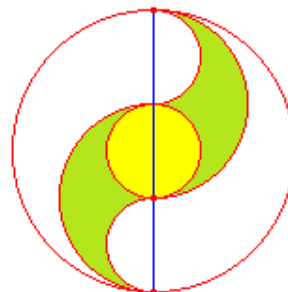

Problemes de Geometria per a l'ESO 281

2801.- La circumferència groga i l'exterior són concèntriques.

En la figura, la zona verda és el doble de la zona groga. Quina fracció del total té la zona ombrejada?

Solució:

Siga P l'àrea del semicercle de radi $\overline{DE} = s$

Siga Q l'àrea del semicercle de radi $\overline{AC} = r$

El radi del semicercle exterior és $\overline{AE} = 2r + s$.

la zona verda és el doble de la zona groga:

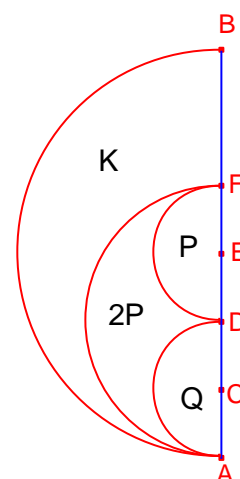
$$\frac{1}{2}\pi(r+s)^2 - \frac{1}{2}\pi r^2 - \frac{1}{2}\pi s^2 = 2 \cdot \frac{1}{2}\pi s^2$$

Simplificant:

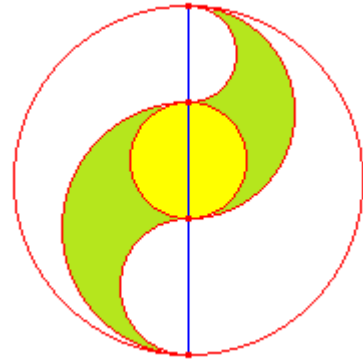
$$r = s$$

La proporció que cerquem és:

$$\frac{3P}{3P + Q + K} = \frac{3 \cdot s^2}{(2r + s)^2} = \frac{3 \cdot s^2}{(3s)^2} = \frac{1}{3}$$

2802.- En la figura, la zona verda és el doble de la zona groga.
 Quina fracció del total té la zona ombrejada?

Solució:

Siga P l'àrea del semicercle de radi $\overline{DE} = s$

Siga Q l'àrea del semicercle de radi $\overline{AC} = r$

Siga L l'àrea del semicercle de radi $\overline{FG} = t$

El radi del semicercle exterior és $\overline{AO} = r + s + t$.

Siga S l'àrea del cercle de radi \overline{AO} .

la zona verda és el doble de la zona groga:

$$Q + T = 4P$$

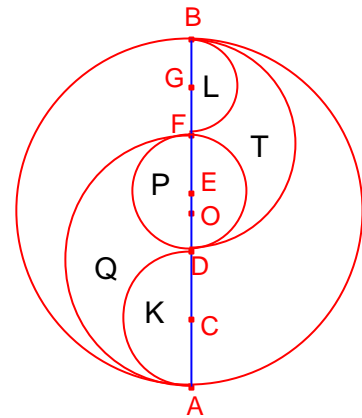
$$\frac{1}{2}\pi(r+s)^2 - \frac{1}{2}\pi r^2 - \frac{1}{2}\pi s^2 + \frac{1}{2}\pi(t+s)^2 - \frac{1}{2}\pi t^2 - \frac{1}{2}\pi s^2 = 4 \cdot \frac{1}{2}\pi s^2$$

Simplificant:

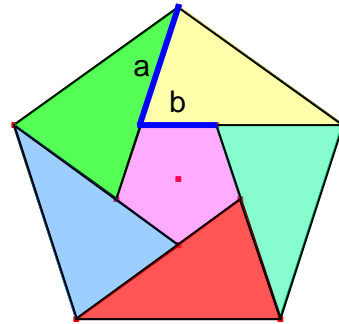
$$r + t = 2s$$

La proporció que cerquem és:

$$\frac{6P}{S} = \frac{6 \cdot s^2}{2(r+s+t)^2} = \frac{3 \cdot s^2}{(3s)^2} = \frac{1}{3}$$

2803.- El pentàgon regular de la figura s'ha dividit en cinc triangles i un pentàgon regular. Les sis regions tenen la mateixa àrea. Calculeu $\frac{a}{b}$

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$, $\overline{AB} = a$

Siga D el costat \overline{BC} tal que $\overline{BD} = b$, $\overline{BC} = a + b$

A, B, M estan alineats.

Aleshores, M, N, E estan alineats, $\overline{EM} = \overline{BC} = a + b$

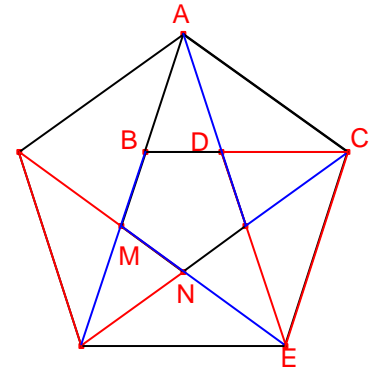
$\angle BMN = 108^\circ$, $\angle ABC = 72^\circ$

$\angle MAE = 36^\circ$

Aleshores el triangle $\triangle ABC$ és isòsceles i auri.

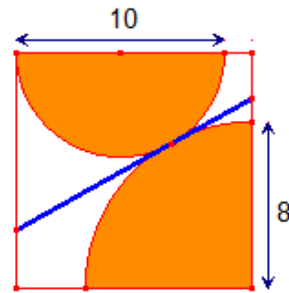
Aleshores:

$$\frac{a}{b} = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Notem que les àrees dels dos pentàgons regulars estan en proporció 1: 5

2804.- Un semicercle i quadrant de cercle dins d'un quadrat.
 Calculeu la mesura del segment de tangència interior al quadrat.

Solució:

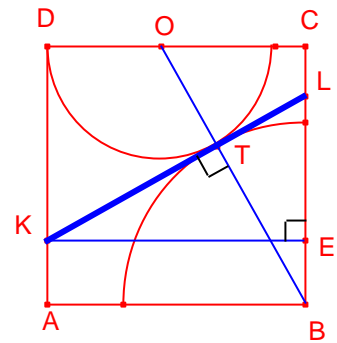
Siga el quadrat $ABCD$.

Siga O el centre de la semicircumferència de diàmetre 10

Siga T el punt de tangència.

$$\overline{OB} = 5 + 8 = 13$$

Siga \overline{KL} el segment de tangència de la semicircumferència i el quadrat.

Els segment $\overline{OB}, \overline{KT}$ són perpendiculars.

Siga E la projecció de K sobre el costat \overline{BC}

$$\angle LKE = \angle TBL$$

Els triangles rectangles $\triangle BCO, \triangle KEL$ són iguals.

Aleshores, $\overline{KL} = \overline{OB} = 13$

Calculem el costat del quadrat

Siga $x = \overline{AB} = \overline{BC}$

$$OC = x - 5$$

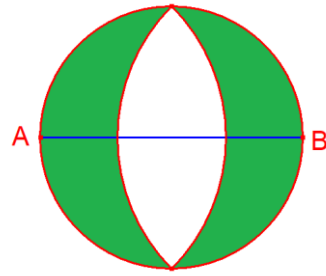
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BCO$:

$$13^2 = x^2 + (x - 5)^2$$

$$x^2 - 5x - 72 = 0$$

$$x = \frac{5 + \sqrt{313}}{2}$$

2805.- Siga una circumferència de diàmetre $\overline{AB} = 2$ i dos arcs iguals de centre A, B .
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga O el centre de la circumferència.

Siguen K, L la intersecció dels dos arcs de centre A, B

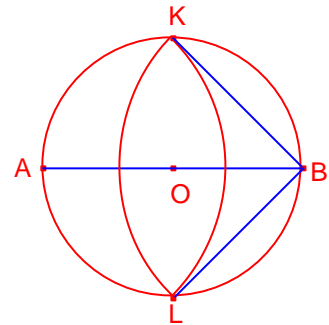
$\angle LBK = 90^\circ$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle KOB

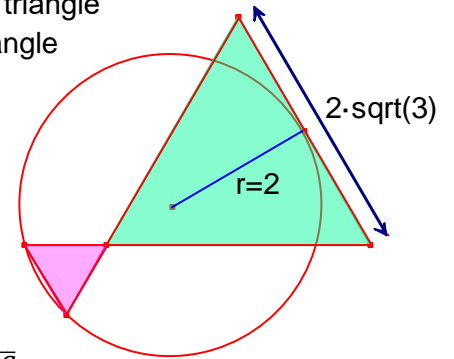
$\overline{BK} = \sqrt{2}$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{\text{ombrejada}} = 2 \left(\frac{1}{2} \pi \cdot 1^2 - \left(\frac{1}{4} \pi (\sqrt{2})^2 - \frac{1}{2} (\sqrt{2})^2 \right) \right) = 2$$

2806.- Donada una circumferència de radi $r = 2$ s'ha dibuixat un triangle equilàter verd tangent a la circumferència i de costat $2\sqrt{3}$ i un triangle morat.
 Calculeu la proporció entre les àrees verda i morada.

Solució:

Siga el triangle equilàter verd $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = 2\sqrt{3}$.
 Siga O el centre de la circumferència i M el punt mig del costat \overline{BC}

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABM$:

$$\overline{AM} = 3, \overline{OA} = 1$$

El triangle $\triangle ABC$ talla la circumferència en els punts K, L .

Siga $a = \overline{AK}$

Siga J el punt mig del segment \overline{KL}

$$\overline{AJ} = \frac{\sqrt{3}}{2}a, \overline{LJ} = \overline{KJ} = \frac{1}{2}a$$

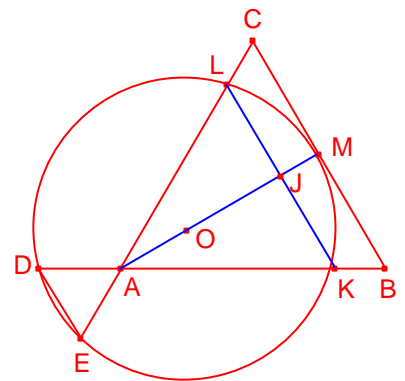
Aplicant la potència del punt J respecte de la circumferència:

$$\overline{KJ} \cdot \overline{LJ} = r^2 - \overline{OJ}^2$$

$$\frac{1}{4}a^2 = 4 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}a - 1\right)^2$$

$$a^2 - \sqrt{3}a - 3 = 0$$

$$a = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{15}}{2} = \sqrt{3} \cdot \Phi$$

Siga $x = \overline{AD}$ costat del triangle morat.

Aplicant la potència del punt A respecte de la circumferència:

$$\overline{A} \cdot \overline{KA} = r^2 - \overline{OA}^2$$

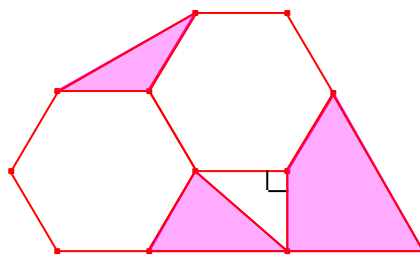
$$x \cdot \frac{\sqrt{3} + \sqrt{15}}{2} = 4 - 1$$

$$x = \frac{\sqrt{15} - \sqrt{3}}{2}$$

La proporció entre les àrees és:

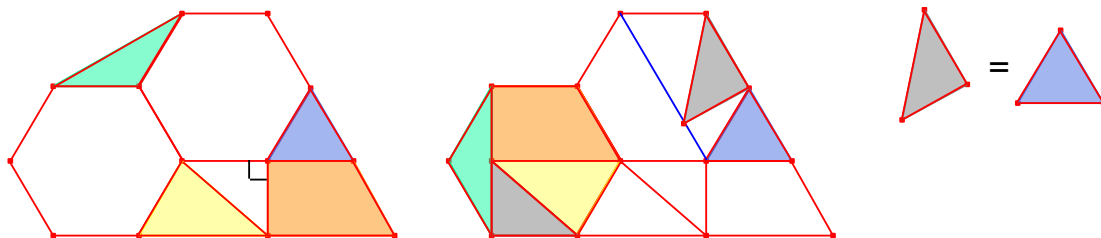
$$\frac{S_{verda}}{S_{morada}} = \left(\frac{\overline{AB}}{x}\right)^2 = \left(\frac{2\sqrt{3}}{\frac{\sqrt{15} - \sqrt{3}}{2}}\right)^2 = (2\Phi)^2 = 4(1 + \Phi) = 6 + 2\sqrt{5}$$

2807.- En la figura els dos hexàgons regulars són iguals i tenen àrea 1
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

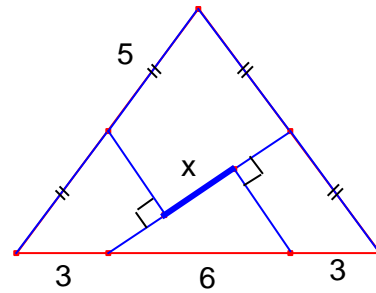

Solució:

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea d'un hexàgon regular.

2808.- Calculeu la mesura del segment x marcat.

Solució:

Siga el triangle isòsceles $\triangle ABC$, $\overline{AB} = 12$, $\overline{AC} = \overline{BC} = 10$

Siga P el punt mig del costat \overline{AB} .

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle CPB$:

$$\overline{CP} = 8$$

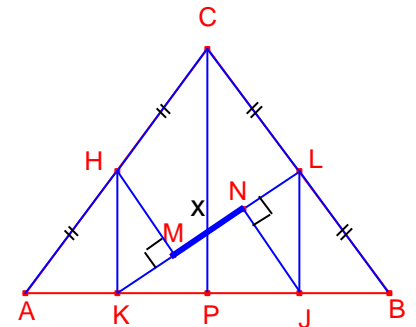
Siga $\overline{AK} = 3$, $\overline{KJ} = 6$, $\overline{JB} = 3$

Siguen H, L els punts migs dels costats $\overline{AC}, \overline{BC}$, respectivament.

\overline{LJ} és paral·lela mitjana del triangle rectangle $\triangle CPB$

\overline{HK} és paral·lela mitjana del triangle rectangle $\triangle CPA$

$$\overline{LJ} = \overline{HK} = 4$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle KJL$:

$$\overline{KL} = 2\sqrt{13}$$

Els triangles $\triangle KJL, \triangle JLN, \triangle HKM$ són semblants.

Aleshores, $\triangle JLN, \triangle HKM$ són iguals.

Aleshores, $\overline{KM} = \overline{LN}$

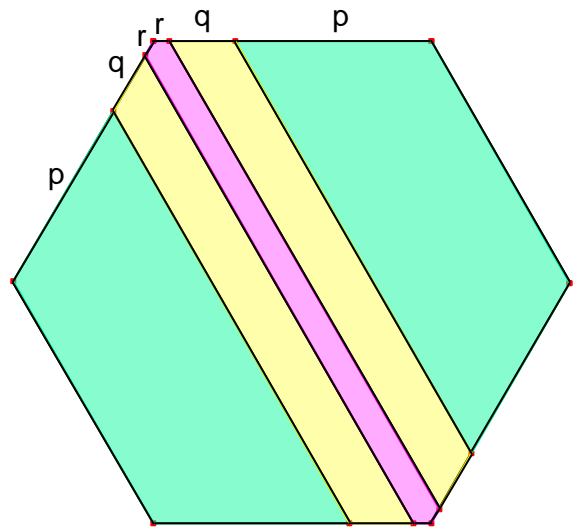
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{LN}}{4} = \frac{2\sqrt{13}}{12}$$

$$\overline{LN} = \frac{8\sqrt{13}}{13}$$

$$x = \overline{MN} = \overline{KL} - 2 \cdot \overline{LN} = 2\sqrt{13} - 2 \cdot \frac{8\sqrt{13}}{13} = \frac{10\sqrt{13}}{13}$$

2809.- Un hexàgon regular s'ha dividit en cinc polígons d'igual perímetre. Calculeu la proporció entre p, q, r .

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = p + q + r$

Siguen els polígons $AFKG, KLHG, LEMIBH$ d'igual àrea.

Siga P la projecció de A sobre \overline{KG}

$$\overline{GP} = \frac{1}{2}p$$

Aleshores, $\overline{KG} = 2p + q + r$.

Siga Q la projecció de G sobre \overline{LH}

$$\overline{HQ} = \frac{1}{2}q$$

Aleshores, $\overline{LH} = \overline{MI} = 2p + 2q + r$.

Els perímetres són:

$$P_{AFKG} = 5p + 2q + 2r$$

$$P_{KLHG} = 4p + 5q + 2r$$

$$P_{LEMIBH} = 4p + 4q + 6r$$

Els tres perímetres són iguals:

$$5p + 2q + 2r = 4p + 5q + 2r. \text{ Simplificant:}$$

$$p = 3q$$

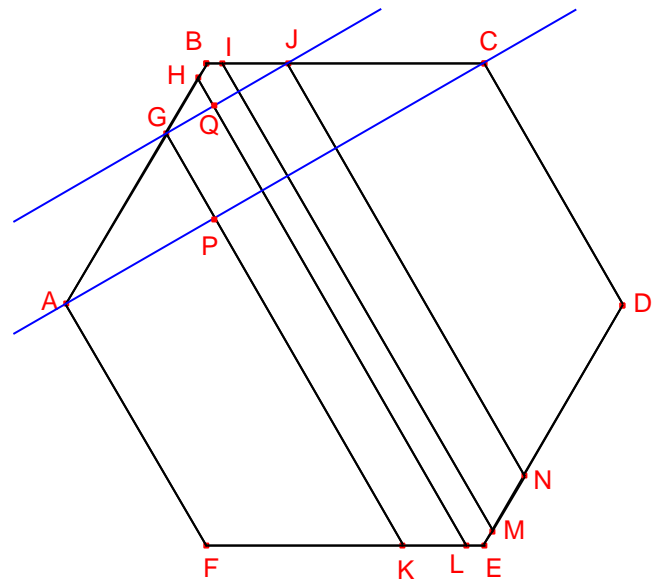
$$4p + 5q + 2r = 4p + 4q + 6r. \text{ Simplificant:}$$

$$q = 4r$$

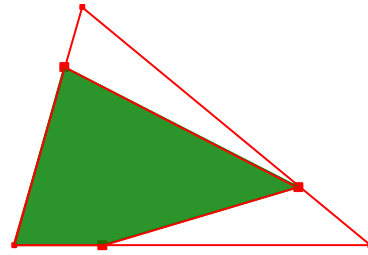
$$p = 12r$$

Aleshores:

$$p : q : r = 12 : 4 : 1$$

2810.- El punt assenyalat de cada costat del triangle és la quarta part del costat. Calculeu la proporció entre les àrees de la regió ombrejada i la del triangle.

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$

Siga el quadrilàter $ADEF$ tal que:

$$\overline{AD} = \frac{1}{4}\overline{AB}, \overline{BE} = \frac{1}{4}\overline{BC}, \overline{CG} = \frac{1}{4}\overline{AC}$$

Siga S l'àrea del triangle $\triangle ABC$

Pel punt F tracem una paral·lela al costat \overline{AB} que talla el costat \overline{BC} en el punt K .

Els triangles $\triangle ABC, \triangle FKC$ i de raó 4:1

Aplicant el teorema de Tales:

$$S_{FKC} = \frac{1}{16}S$$

Els triangles $\triangle FCE, \triangle FKC$ que tenen la mateixa altura, aleshores:

$$S_{FKE} = 2 \cdot S_{FKC} = \frac{1}{8}S$$

Pel punt E tracem una paral·lela al costat \overline{AC} que talla el costat \overline{AB} en el punt L .

Anàlogament:

$$S_{LBE} = \frac{1}{16}S, S_{DLE} = \frac{1}{8}S$$

Aleshores, la proporció de les àrees del quadrilàter $ADEF$ i del triangle $\triangle ABC$ és:

$$\frac{S_{ADEF}}{S} = \frac{S - 2\left(\frac{1}{16}S + \frac{1}{8}S\right)}{S} = \frac{5}{8}$$

